

Dosarul nr. 2ra-1187/22
2-20110784-01-2ra-26082022

Prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul Florești (jud. S. Bucur)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, D. Corolevschi, D. Stănilă)

ÎNCHEIERE

14 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Ian Moroz, reprezentat de avocatul Nicolae Negrei,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Ian Moroz împotriva Nataliei Tofan cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere pentru copilul minor,

împotriva deciziei din 16 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admis apelul declarat de către Natalia Tofan, reprezentată de avocatul Sergiu Guțu și a fost casată integral hotărârea din 17 iunie 2021 a Judecătoria Soroca, sediul Florești,

constată:

La 10 septembrie 2020, Ian Moroz, reprezentat de avocatul Nicolae Negrei a depus cerere de chemare în judecată împotriva Nataliei Tofan cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere pentru copilul minor.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 23 ianuarie 2006 între Natalia Moroz și Ian Moroz a fost încheiată căsătoria la Primăria s. Vărvăreuca, r-nul Florești, sub nr. 1, iar din căsătoria respectivă s-a născut copilul minor XXXXX, la data de XXXXX.

A menționat că, prin hotărârea din 15 februarie 2012 căsătoria a fost desfăcută, iar domiciliul copilului minor a fost stabilit cu pârâta.

Reclamantul a comunicat că, prin ordonanța judecătorească din 09 noiembrie 2011, din contul lui Ian Moroz în beneficiul Nataliei Moroz s-a încasat pensia de întreținere pentru copilul minor XXXXX, în mărime de $\frac{1}{4}$ din salariu și ale venituri, începând cu data de 07 noiembrie 2011 până la atingerea majoratului.

A susținut că, potrivit carnetului de muncă, din data de 13 februarie 2012 a fost concediat în baza art. 86 alin. (1) lit. c) din Codul muncii de la ÎCS „Cristal Impex” SRL, iar în perioada 14 mai 2012-13 februarie 2013 a beneficiat de un ajutor de șomaj.

Reclamantul a precizat că, alte înscrieri cu privire la încadrarea în câmpul muncii potrivit carnetului de muncă nu sunt, respectiv din momentul concedierii nu a mai beneficiat de salariu.

A notat că, potrivit Certificatului nr. 34 din 17 august 2020 eliberat pe numele lui Ian Moroz de către Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, se confirmă că ultimul se află la evidență cu statut de șomer.

Reclamantul a invocat că, potrivit informației Biroului Național de Statistică, valoarea minimului de existență în semestrul I al anului 2019 pentru un copil constituie în medie 1 927 lei/ lunar, cu diferență a acestui indicator în dependență de vârsta copilului, de la 771,7 lei pentru un copil în vârstă de până la 1 an până la 2 197,8 lei pentru un copil în vârstă de 7-17 ani.

Totodată a remarcat că, nu intenționează să se eschiveze de la obligațiile părintești de a întreține copilul minor, mai mult în timpul vacanțelor și pe perioada anului petrece timpul împreună cu copilul, acordându-i acestuia toate cele necesare pentru recreere și educare.

A solicitat reclamantul, modificarea cuantumului pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă în mărime de 1 000 lei/lunar pentru copilul minor XXXXX, până la vârsta de 18 ani.

Prin hotărârea din 17 iunie 2021 a Judecătorei Soroca, sediul Florești acțiunea s-a admis. S-a modificat cuantumului pensiei de întreținere pentru copilul minor XXXXX a.n. XXXXX, încasată prin ordonanța judecătorească din 09 noiembrie 2011 a Judecătorei Florești, potrivit căreia s-a încasat din contul lui Ian Moroz în beneficiul Nataliei Moroz pensia de întreținere pentru copilul minor XXXXX a.n. XXXXX, în mărime de $\frac{1}{4}$ din salariu și alte venituri, începând cu 07 noiembrie 2011 până la majoratul copilului. S-a încasat din contul lui Ian Moroz în beneficiul Nataliei Tofan pensia de întreținere pentru copilul minor XXXXX a.n. XXXXX, în mărime de 1 000 lei/lunar, începând cu 10 septembrie 2020 până la atingerea majoratului de către copil. S-a încasat din contul lui Ian Moroz în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 360 lei. S-a anulat titlul executoriu emis în temeiul ordonanței judecătorești din 09 noiembrie 2011 a Judecătorei Florești.

Instanța de fond a stabilit că, prin ordonanța judecătorească din 09 noiembrie 2011, s-a dispus încasarea din contul lui Ian Moroz în beneficiul Nataliei Moroz a pensiei de întreținere pentru copilul minor, în mărime de $\frac{1}{4}$ din salariul și alte venituri, începând cu data de 07 noiembrie 2011 până la atingerea majoratului de către copil.

S-a constatat că, documentul executoriu se află în gestiunea executorului judecătoresc Liliana Zadorojniuc, care prin încheierea nr.114pa-173r/2013 din 20 mai 2021, după concedierea lui Ian Moroz din funcția de lăcătuș-reparator de la ÎCS „Cristal-Impex” SRL, a stabilit restanță la plata pensiei de întreținere pentru perioada 01 martie 2013-01 iunie 2021 în mărime de 59 346 lei. Cuanțul restanței la plata pensiei de întreținere a fost determinat de executorul judecătoresc, pornindu-se de la salariul mediu pe țară existent la momentul determinării restanței, astfel că pentru

anul 2021 Ian Moroz urmează să achite pensia de întreținere în mărime de $\frac{1}{4}$ din salariul mediu de 8 716 lei, ce constituie 2 179 lei/lunar.

Totodată, conform certificatului nr. 34 din 17 august 2020 eliberat de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, se confirmă faptul că Ian Moroz se află la evidență cu statut de șomer.

Instanța de fond a menționat că, la stabilirea pensiei de întreținere pentru copilul minor urmează de luat în considerație informația prezentată de Biroul Național de Statistică despre valoarea minimumului de existență pentru un copil minor care pentru I semestru al anului 2020 este stabilit în mărime de 1 994,5 lei, cu diferența acestui indicator în dependență de vârsta copilului și mediu de reședință, iar suma indicată se referă la ambii părinți.

Reieșind din circumstanțele reținute, raportate la prevederile legale, instanța de fond a constatat necesitatea modificării cuantumului pensiei de întreținere încasate de la Ian Moroz în mărime de $\frac{1}{4}$ din salariu și alte venituri, pentru întreținerea copilului minor XXXXX, născut la XXXXX, în sumă bănească fixă în mărime de 1 000 lei.

La 02 iulie 2021, Natalia Tofan, reprezentată de avocatul Sergiu Guțu a depus cerere de apel nemotivată, iar la 16 februarie 2022 a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă.

Prin decizia din 16 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți, s-a admis apelul declarat de către Natalia Tofan, reprezentată de avocatul Sergiu Guțu, s-a casat hotărârea din 17 iunie 2021 a Judecătoriei Soroca, sediul Florești și s-a pronunțat o hotărârea nouă, prin care acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Pentru a decide astfel instanța de apel a stabilit că, deși Ian Moroz a invocat că nu dispune de suficiente mijloace ce ar determina inclusiv achitarea restanței formate la plata pensiei de întreținere pentru copilul minor, totuși a mai remarcat că dânsul ar obține venituri, activând în cadrul unei entități de reparație a mijloacelor de transport, ceea ce denotă că are venituri, însă nu a remarcat că ar fi angajat al acestei întreprinderi, ar fi deținător de patentă după caz, sau ar avea statut de zilier, pentru care modul de atestare a acestui statut este diferit, dar pentru care ar fi fost creată posibilitatea reală de a determina salariul sau venitul realizat din activitatea exercitată.

În acest context s-a mai reținut că, instanța de fond a făcut referire la un certificat ce data de până la ziua depunerii acțiunii, nefiind înnoit, în contextul continuității acestui statut de șomer, ceea ce demonstrează o discrepanță între situația reală, atestată de însuși Ian Moroz, că nu ar mai fi șomer, or realizează ceva venituri pe care nu a dorit să le descopere.

Instanța de apel a mai notat la acest capitol că, instanța de fond nu a ținut cont pe deplin de prevederile art. 76 din Codul familiei, or legiuitorul nu în zadar indică că instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar, concomitent, într-o sumă bănească fixă și sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri conform art. 75 din Codul familiei.

La fel, s-a apreciat că instanța de fond a ignorat pe deplin interesul superior al copilului minor, or alegațiile lui Ian Moroz nu ar putea fi trecute în circumstanțele de modificare a cuantumului pensiei de întreținere conform art. 110 din Codul familiei, deoarece ultimul nu indică că ar avea alți copii la întreținere, ce ar determina

schimbarea situației familiale, mai mult nici nu a atestat prin careva acte medicale că starea sănătății ar fi precară, fiind o circumstanță importantă în contextul chestiunii de modificare a cuantumului pensiei de întreținere, la fel alegația stării materiale ar urma să nu fie una formală, ci esențială, or acesta a remarcat existența unei surse de venit, mai ales că a menționat că ar fi totuși capabil de a stinge și datoria, dar evident într-o perioadă mai îndelungată de timp.

La 15 august 2022, Ian Moroz, reprezentat de avocatul Nicolae Negrei a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului recurentul a indicat că, instanța de apel la examinarea cauzei s-a axat atât pe argumentul că Ian Moroz nu ar mai fi șomer în circumstanțele în care acesta a confirmat în ședința de judecată că are venituri de zilier și munci ocazionale, cât și pe argumentul că ultimul nu are alți copii la întreținere ce ar determina schimbarea situației familiale, dar și faptul că acesta nu a prezentat acte medicale despre starea de sănătate precară.

A menționat că, instanța de apel nu a luat în considerare faptul că starea materială a recurentului s-a schimbat, s-a înrăutățit, ultimul acumulând o datorie la achitarea pensiei de întreținere pentru copilul minor în mărime de 59 346 lei, pentru perioada 01 martie 2013-01 iunie 2021.

Recurentul a susținut că, instanța de apel s-a limitat la examinarea unilaterală a cauzei, iar intimata în cadrul procesului nu a prezentat careva probe ce ar demonstra faptul că cheltuielile suportate pentru întreținerea copilului sunt mult mai mari, ceea ce ar motiva necesitatea menținerii cuantumului stabilit a pensiei de întreținere.

A mai invocat că, instanța de apel nu a luat în calcul recomandările Biroului Național de Statistică, potrivit cărora, valoarea minimumului de existență în semestrul I 2021 pentru un copil în vârstă de 7-17 ani constituie suma de 2 304 lei.

Prin notificarea din 29 august 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Nataliei Tofan copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 90).

Prin referința din 29 septembrie 2022, Natalia Tofan, reprezentată de avocatul Sergiu Guțu a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Bălți a expediat în adresa participanților la proces, prin intermediul oficiului poștal, copia deciziei contestate la 29 iulie 2022 (f.d. 73), de către recurent fiind recepționată la data de 04 august 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat (f.d. 75).

Astfel, recursul declarat la 26 iulie 2022 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor

de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Ian Moroz, reprezentat de avocatul Nicolae Negrei nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recursuri nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat asupra deciziilor instanței de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură

civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de către Ian Moroz, reprezentat de avocatul Nicolae Negrei, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Ian Moroz, reprezentat de avocatul Nicolae Negrei ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Ian Moroz, reprezentat de avocatul Nicolae Negrei se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic